

Spirit of Bosnia / Duh Bosne

An International, Interdisciplinary, Bilingual, Online Journal
Me?unarodni, interdisciplinarni, dvojezi?ni, online ?asopis

JMBG: Jer Može Biti Gore

Indira Hasanovic

11. 06. 2013 su održani najmasovniji protesti povodom nedonošenja Zakona o JMBG, gdje je na ulice izašlo nekoliko hiljada gra?ana. Kao najradikalniji ?in izveden nakon rata je svakako blokada institucija BiH. Ono što je karakteristi?no za ove proteste jeste da se mirnim okupljanjem gra?ana ukazalo na neodgovorno ponašanje politi?ara. Naime, sve bebe ro?ene od februara ove godine u BiH zbog nepostojanja JMBG su bile izložene riziku od smrtnosti, kretanju izvan granica BiH kao i samom lije?enju. Neusvajanjem JMBG koji se novoro?enim državljanima odre?uje jedinstvenim mati?nim brojem predstavlja protuzakoniti napad na osnovna ljudska prava gra?ana ove države. Sve ovo je bilo dovoljno da izazove revolt kod gra?ana, pogotovo kada se saznalo za slu?aj tromjese?ne bebe Belmine Ibriševi?, koja zbog JMBG, nije bila u mogućnosti da otputuje na lije?enje van granica BiH.

Me?utim, po prvi put gra?ani su izašli ujedinjeno u blokadi, stajavši jedni pored drugih gdje nije bilo bitno ko je ko i kome/?emu pripada. Blokada je još jednom pokazala ono ?ega smo i sami gra?ani svjesni—da je izostanak politi?ke volje oko važnih pitanja upravo glavni krivac za trenutno stanje u BiH. Naime, država koja ima visoku stopu nezaposlenosti, penzionere koji imaju minimalna primanja, visoku stopu korupcije, te ?iji su gra?ani na rubu egzistencije i nije mali povod za masovne proteste, demonstracije. Zajedni?ki cilj svih gra?ana je bio samo jedan, kona?ni prestanak odugovla?enja u radu politi?kih struktura. Politi?ke strukture su pokušavale umanjiti blokadu institucija BiH daju?i izjave kako su protesti udar na pojedine politi?ke strukture i rušenje dobrog imidža BiH, što možemo okarakterisati kao krajnje neprofesionalnim. Naravno, iz te perspektive je sasvim logi?no što su politi?ke strukture ubije?ene da iza neke skupine ljudi koja se ne slaže sa njima stoji opozicija. *A zašto?* Zato što i oni sami ne bi uradili nešto bez neke koristi te samim time i ?itav svijet posmatraju tako. Naime, na ovim protestima su u?estovali gra?ani razli?itih profila, od roditelja, studenata, penzionera, taksista do radnika, pa samim time su se kona?no artikulirala neka od bitnih pitanja ovih populacija.

Ovim potestima su gra?ani pokušali da se izbore za prava djece, me?utim oni su bili duboko ukorijenjeni u cjelokupnu sliku društva kao i otpor nacionalisti?koj politici koja je aktuelna nakon rata. Nakon okon?ane blokade, ?inilo se sve da se zadrži i uklju?i što više ljudi kako ja?ina protesta ne bi oslabila. Pitanje koje se postavlja ovdje jeste, da li smo bili dovoljno jedinstveni i da li smo svi bili uklju?eni? Jasno je da su ljudi iz drugog entiteta ?itavo vrijeme bili ogra?eni od podrške protestima JMBG u Sarajevu, što o?igleno solidarnost dovodi u pitanje, ako govorimo o jedinstvu. Iz drugih gradova je tako?er dolazila podrška ali u malom broju. *Gdje su bili ostali tih dana? Da li je strah u pitanju?* Možda strah od promjena koje bi mogle kona?no uslijediti ili su ipak u pitanju one stare tvrdnje “*mene se to ne ti?e*”, “*od protesta nema ništa.*” A da ne zaboravimo ovdje

---

spomenuti da još uvijek o?ekujemo da nam neko drugi riješi problem i da za iste je uvijek neko drugi kriv.

I pored svih ukazanih propusta i greški, novo iskustvo nam itekako može poslužiti bilo da je u pitanju koncept organiziranja protesta i istrajnost u zacrtanom cilju. Možda ve?ina gra?ana još uvijek nije u stanju vidjeti pravu sliku države, ali uskoro bi im se ista mogla ukazati pred o?ima. Protesti za JMBG je dobar motivator, i ?injenica da dijeljenje na Vaše i Naše problem ne vodi na do istog cilja, te da su isti nadnacionalni. Na nama ostaje da odlu?imo da li ?e naši politi?ki zahtjevi postati zajedni?ki i zaoštreni. Jer na pitanje da li može biti gore ima samo jedan odgovor. Ako šutimo i trpimo naravno da može!

The preceding text is copyright of the author and/or translator and is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.